

Acarologische Aanteekeningen XXVI.

Hartingia OUDEMANS.

In het Tijdschrift voor Entomologie, v. 40, p. 258, 266 (1, III, 1898), beschreef ik, hoewel oppervlakkig, een, naar het mij toen voorkwam, nieuw geslacht en nieuwe soort: *Hartingia lari*.

Haar thans afbeeldende en op nieuw met *Pteralloptes stellaris* (Buchholz) vergelijkende kom ik tot het resultaat, dat de beide genoemde soorten identiek zijn.

Doch tevens, dat de beschrijving en teekeningen van BERLESE (Acari, Myriop., Scorp. Ital., fasc. 38, t. 1) veel te wenschen overlaten. De hyaline membraan, die het achterlijf van het ♂ siert, is niet vermeld, noch afgebeeld. De ambulacra van 1^e en 2^e pootpaar zijn even groot geteekend, terwijl toch die van het 1^e pootpaar zeer groot, die van het 2^e uiterst klein zijn. Hij geeft aan het 4^e pootpaar kleine ambulacra, terwijl ik ze aan mijn exemplaar, zelfs met immersie-systeem, tevergeefs zoek. Zes even lange haren zijn aan het achterlijf ingeplant, terwijl ik er vier tel. De epimera I zijn gescheiden; bij mijn exemplaar zijn ze proximaal vereenigd. De schilden aan de rugzijde zijn geheel weergegeven! Geen wonder, dat ik anno 1898 meende, dat mijn *Hartingia lari* een »nieuwe soort» was!

Tevens maakte ik eene nieuwe ontdekking. In de Entomologische Berichten, v. 1, p. 225 (1, V, 1905), deelde ik mede: *Pteralloptes* heeft geen vertikaalharen, en het abdomen van het ♀ is niet gespleten; behoort dus voorloopig tot de subfamilie der *Avenzoariinae*. In de Entomologische Berichten, v. 1, p. 240 (1, VII, 1905), handelde ik correcter. Daar vermeldde ik: *Pteralloptes*, type *Analloptes megninii*, als *Alloptes*, doch ♂ abdomen diep tweespletig. En op p. 241 rangschikte ik dan ook *Pteralloptes* onder de *Proctophyllodinae*. Ook nu ben ik deze zienswijze toegedaan.

Maar hoe is het gestell met *Pteralloptes stellaris* Buchholz 1869 (= *lari* Oudemans 1898)? Wel, ik ben van meening, dat deze soort tot een geheel ander genus behoort. Zij verschilt van de andere *Pteralloptes*-soorten 1^e door de breede gestalte zoowel van ♂ als van ♀, 2^e door de doorns aan de voorpooten, 3^e doordat het ♀ een recht afgestompt achterlijf heeft (niet tweelobbig), 4^e doordat de epimera 1 alleen zeer proximaal samenhangen, terwijl zij bij de overige soorten over een groot gedeelte vergroeid zijn. De naam *Hartingia* blijft dus behouden voor de type *stellaris* Buchholz.

De rangschikking der soorten in twee groepen, gebaseerd op den vorm van het achterlijf van het ♂, voorgesteld door CANESTRINI in: das Tierreich, Afl. 7, Demodicidae et Sarcoptidae, p. 103, acht ik eene mislukte, daar de ♀♀ primitivere kenmerken bezitten dan de ♂♂.

Sleutel der genera der *Avenzoariinae*:

1.	{	Pootparen I en II niet doornig	2
	{	Pootparen I en II doornig	3
2.	{	♂ pooten III normaal	<i>Avenzoaria</i> Oudms.
	{	♂ pooten III dik	<i>Pteronyssus</i> Robin
3.	{	♂ pooten III het dikst	<i>Ingrassia</i> Oudms.
	{	♂ pooten IV het dikst	<i>Hartingia</i> Oudms.

Demodex musculi OUDMS.

Ik haalde haar met fijne naalden uit de talk, waarin zij sedert 1884 opgesloten was. Het dier, een ♀, is, in tegenstelling met andere soorten, vooraan het smalst; de kop meet nl. 11; de thorax, geheel achteraan, 26; het abdomen, bijna over de heele lengte even breed, 35 μ . De mond is naar voren, doch tevens naar boven gericht (zoals

bij vele insektenlarven, die in gangen leven!); de epipharynx is priemvormig; de mandibulae liggen op den rug van den kop; hun bouw wijkt totaal af van wat tot dusver bij *D. canis* en *D. folliculorum* gevonden en beschreven is. De »klauw« der mandibels doet sterk aan die van »Thrombidiidae« denken. Ik meen een kop- en een thoraxschild te kunnen onderscheiden. Het abdomen telt 34 ringen. In dezelfde talkpuiet bevonden zich honderden *Psorergates simplex* TYRRELL. Frappant is de overeenkomst tusschen den uitwendigen bouw dezer soort en dien van den thorax van *Demodex*. Men zou kunnen zeggen: *Demodex* is een *Psorergates* met een verlengstuk! Is dit convergentie of verwantschap? Meer licht is hier gewenscht. Vlak achter den thorax ziet men aan de buikzijde een overlangsche spleet. MÉGNIN, en anderen na hem, verklaren die voor den anus. Ik geloof, dat dit de genitaalopening is. De darm loopt door het geheele abdomen en buigt zich niet naar voren om. Ergo, er is geen aars, òf deze is terminaal en tot dusver niet waargenomen. De coxaalplaten aan de buikzijde zie ik ook heel anders, dan zij tot dusver afgebeeld zijn. De trochanterofemora liggen gedeeltelijk onder deze platen.

MIJTEN VAN JAVA.

De heer EDWARD JACOBSON zond mij, 30 Juli 1906, eenige vlooien. In de fleschjes vond ik ook de volgende mijten, die daarin gekomen zijn, hetzij omdat zij in stof van laden, enz. leven, of zich toevallig op de muis bevonden:

Hypochthonius gemma nov. sp. — Op *Mus jerdoni* BLYTH.

Vidia squamata nov. sp., hypopus. — Op *Mus jerdoni* BLYTH.

Tyroglyphus dimidiatus HERMANN, hypopus. — Op *Mus jerdoni* BLYTH, en in stof in huis.

Tyroglyphus kraeneri BERLESE. -- In stof in huis.

Glycyphagus cadaverum SCHRANK. — In stof in huis.

Hypochthonius gemma nov. sp.

Het naast verwant aan *H. splendidus* BERLESE (Redia, v. 2, fasc. 1, p. 26, n. 139, t. 2, f. 37), met dit onderscheid, dat over het abdomen in plaats van 1, 3 transversale plooien loopen (mogelijk zijn twee ervan door druk van het dekglaasje ontstaan). De haren zijn kristalhelder, niet zwart, $\overline{\text{T}}$ -vormig, met kort steeltje en zeer lange dwarslat, geveerd. Spiritus-exemplaar lang 271 μ . Vermoedelijk in rotte bladeren. Semarang, Edw. Jacobson.

Vidia squamata nov. sp.

Het naast verwant aan *Vidia undulata* Oudemans (Entom. Bericht., v. 2, p. 22; 1 Nov. 1905). Voorste deel van het prosomataalschild overlangs, achterste deel ervan dwarsgestreept. Beide streepsystemen loopen in elkaar over. Abdominaalschild overlangs gestreept, doch het voorste deel ervan duidelijk geschubd. 192 μ . Vermoedelijk in bijennesten en tijdelijk op bijen. Semarang, Edw. Jacobson.

Tyroglyphus krameri BERLESE.

Aan bovengenoemden *T. kr.*, van den heer JACOBSON ontvangen, deed ik eene merkwaardige ontdekking. Deze soort blijkt nl. levendbarend te zijn. Een der twee wijfjes bevat een onvolgroeid ei, een volgroeid ei, twee eischalen en een larve; de laatste ligt vlak voor de genitaalopening, was dus op 't punt de moeder te verlaten, toen de spiritus een eind maakte aan beider leven!

A. C. OUDEMANS.
